

Školství optikou statistik

Úvod:

Statistikou školství se zabývá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které každoročně vydává ročenky statistických údajů. Z těchto statistik můžeme sledovat vývoj vzdělání za určité období anebo proporce žáků studujících na různých typech škol.

Typy škol:

1. Učební obory

- tříleté učební obory zakončené učňovskou zkouškou a vydáním výučního listu
- absolventi pak nacházejí uplatnění v dělnických profesích [1]

2. Střední odborné školy

- zpravidla čtyřleté studijní programy ukončené maturitní zkouškou
- absolventi se uplatňují v praxi nebo mohou pokračovat na vysoké škole
- např. střední průmyslová škola, střední zemědělská škola, střední zdravotnická škola, obchodní akademie [1]

3. Konzervatoře

- specifické střední odborné školy, které se zaměřují na vzdělání v oblastech umění
- žáci ukončí studium po čtyřech letech maturitní zkouškou, ale zpravidla pokračují další dva roky, poté je studium ukončeno titulem diplomovaný umělec [1]

4. Gymnázia

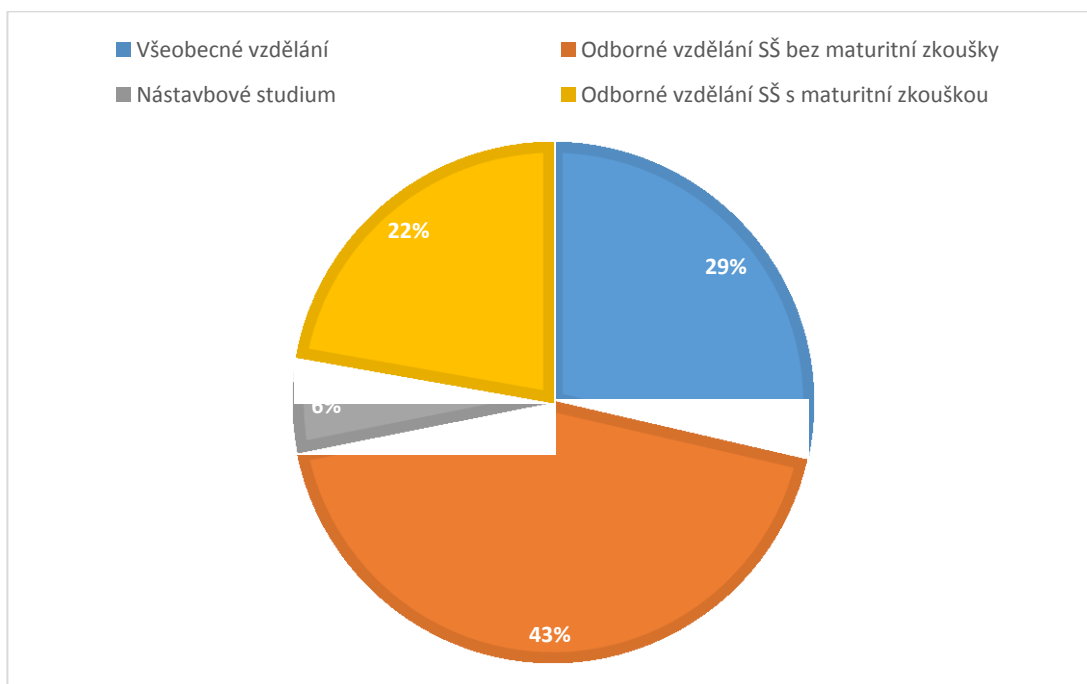
- poskytují všeobecné vzdělání a připravují své absolventy ke studiu na vysoké škole
- žáci si mohou vybrat mezi čtyřletým, šestiletým a osmiletým studiem, všechny tyto možnosti jsou zakončeny maturitní zkouškou [1]

5. Speciální střední školy

- jsou určené pro tělesně a smyslově postižené žáky [1]

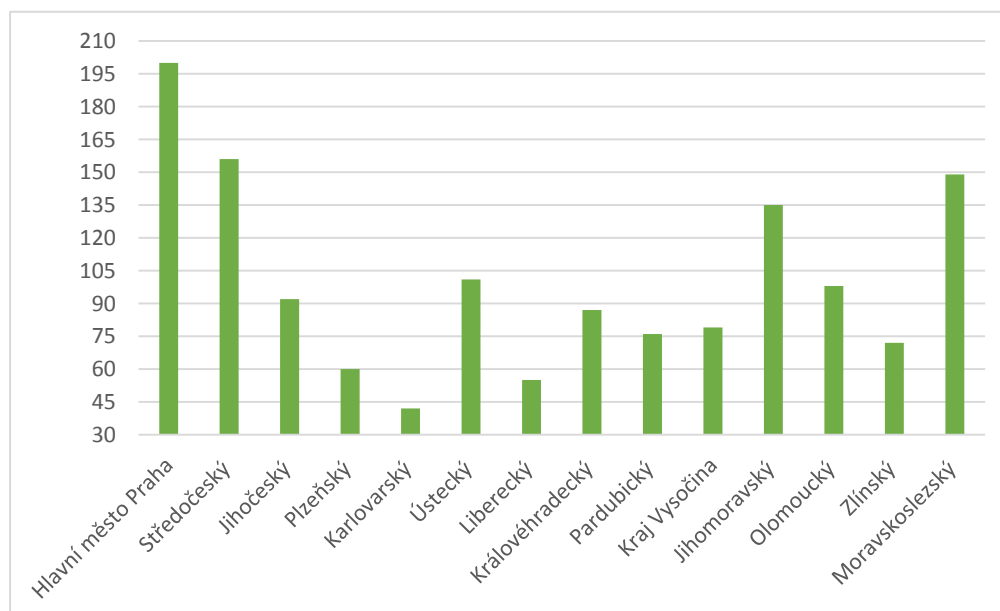
Na jakých druzích SŠ studuje nejvíc studentů?

V roce 2013/2014 bylo procentuální zastoupení žáků na SŠ následovné:

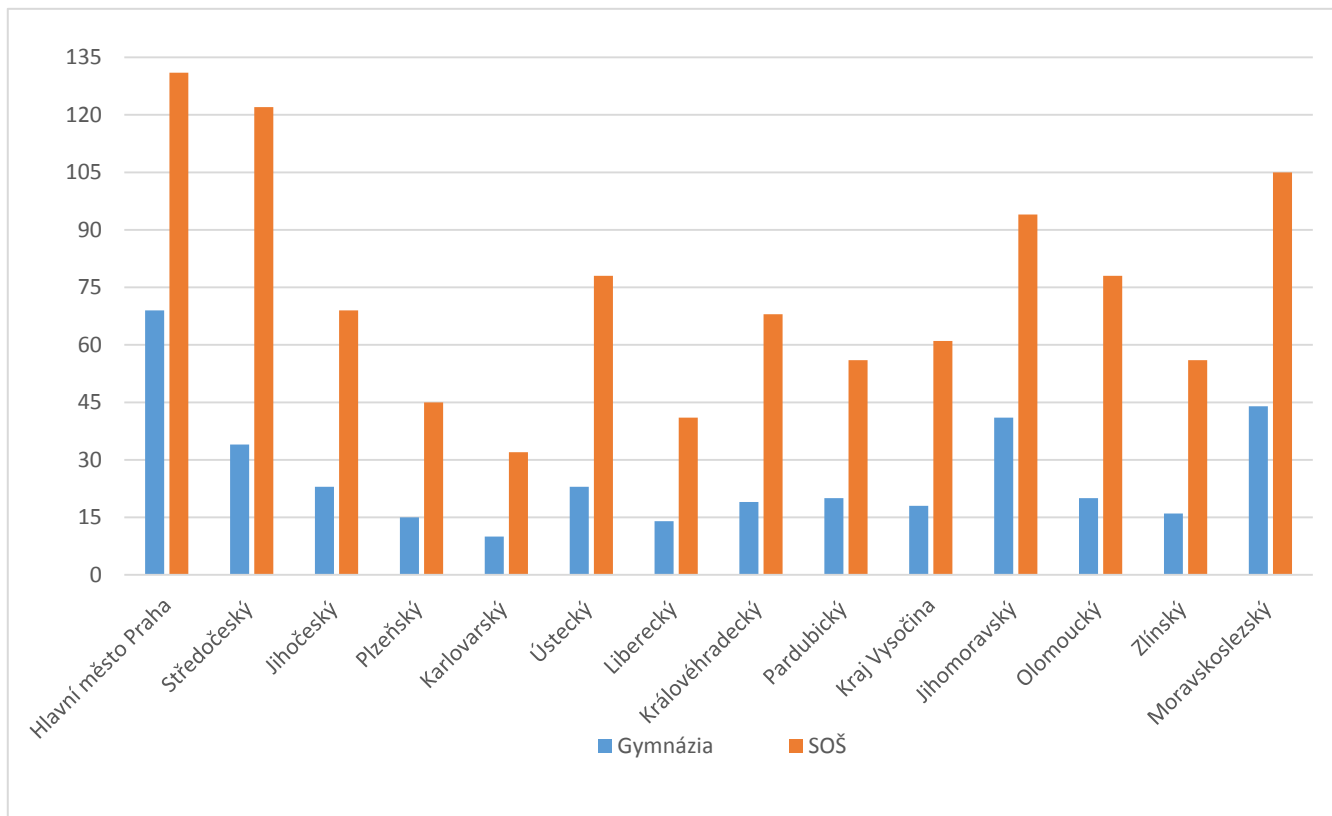

Z grafu lze vyčíst, že nejvyšší zastoupení mají učební obory s procentuálním zastoupením 43 %, přičemž 6 % žáků poté pokračuje v nástavbovém studiu. Na druhém místě jsou gymnázia s 29 % a následovně odborné školy s 22 %. [2]

Odlišnost počtu středních škol podle krajů:
(statistiky jsou z roku 2013/2014) [2]

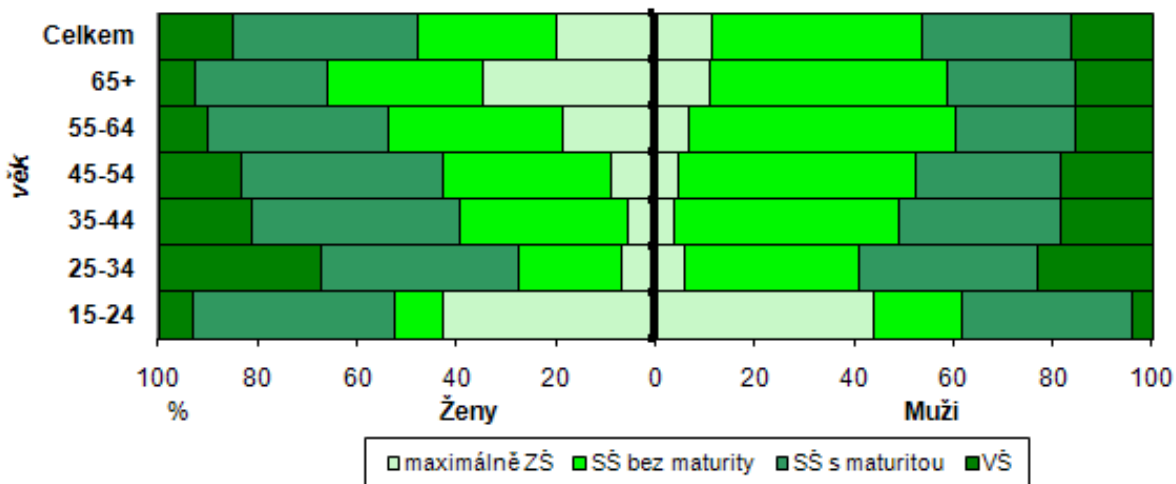

Jak se liší kraje svou proporcí všeobecných a odborných SŠ?
(statistiky jsou z roku 2013/2014) [2]

Nyní se zaměříme na pohlavní rozložení na středních školách.

Vzdělání celé populace podle věku v roce 2012
(Struktura podle úrovně vzdělání) (Zdroj: VŠPS)

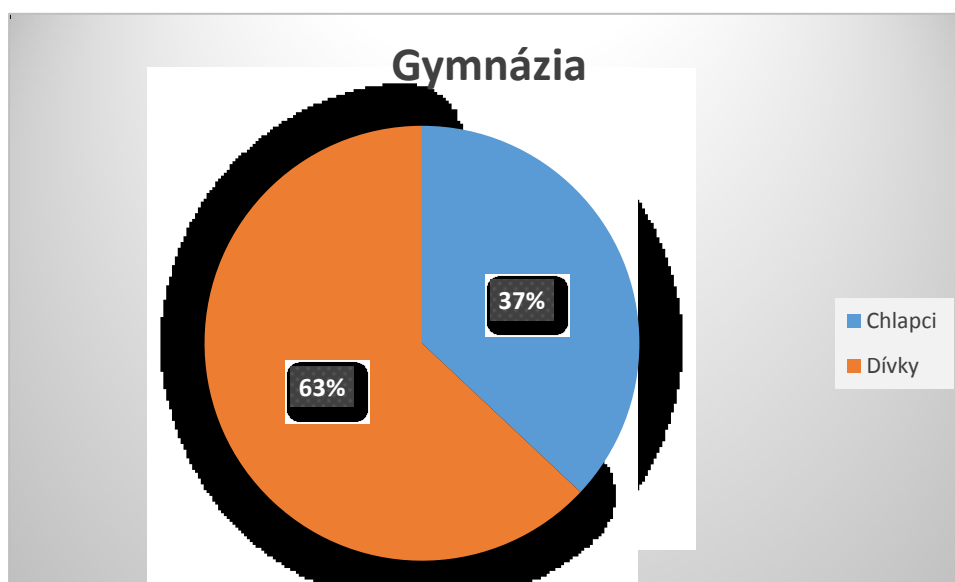

Celkově většina žen ukončí vzdělání maturitní zkouškou, naopak muži své studium ukončí výučním listem. Z grafu lze také vyčíst, že ženy ve věku do 34 let mají vyšší zastoupení ve vysokoškolském vzdělání, je to zhruba 30 %, zatímco u mužů v tomto věku převládá ukončení vzdělání na střední škole. Od 35. roku je situace opačná, kde u mužů převládá vysokoškolské vzdělání, což může být způsobeno mateřstvím. Ve věku nad 65 let je rozdíl dosažení vysokoškolského vzdělání mezi ženami a muži 9 %, tento rozdíl a malé procento vystudovaných žáků může být způsobeno režimem v té době. [3]

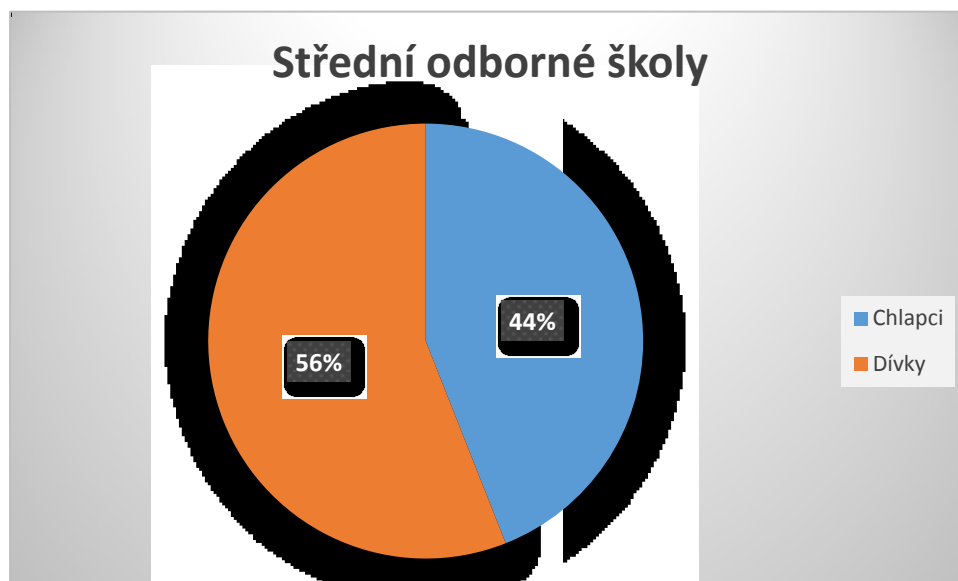
Jaké je procentuální zastoupení dívek a chlapců na jednotlivých druzích SŠ?

Na gymnáziích a středních odborných školách převažují dívky nad chlapci, kdežto chlapci převažují na učilištích. [4]

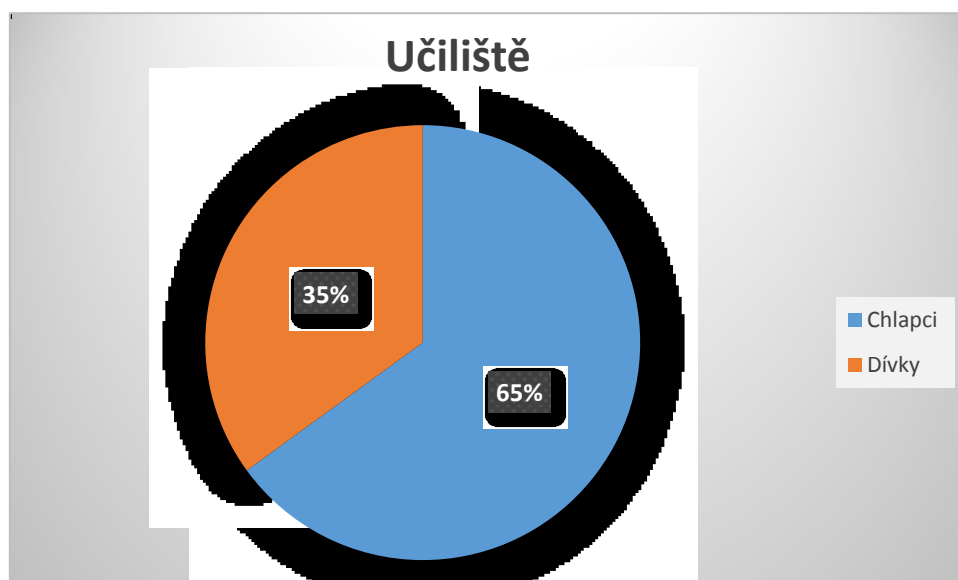
Procentuální zastoupení můžeme vidět na následujících grafech:
(statistiky jsou z roku 2006/2007) [5]

Pozn.: Dívek na gymnáziích ubývá, jelikož struktura SCIO testů více vyhovuje chlapcům, proto na některých gymnáziích může být poměr opačný. [6]

Pozn.: Zastoupení chlapců a dívek se liší zaměřením těchto škol. Dívky převažují v oborech zdravotnictví, sociální péče, humanitních věd a pedagogiky. Chlapci preferují technické a průmyslové obory. [4]

Pozn.: Učiliště více vyhovují chlapcům, jelikož jsou zaměřeny zejména na manuální práce. [4]

Typy škol podle zřizovatele:

1. Resortní školy

- jsou zřizovány krajem, popřípadě obcí, MŠMT nebo jiným resortem
- jsou bezplatné [7]

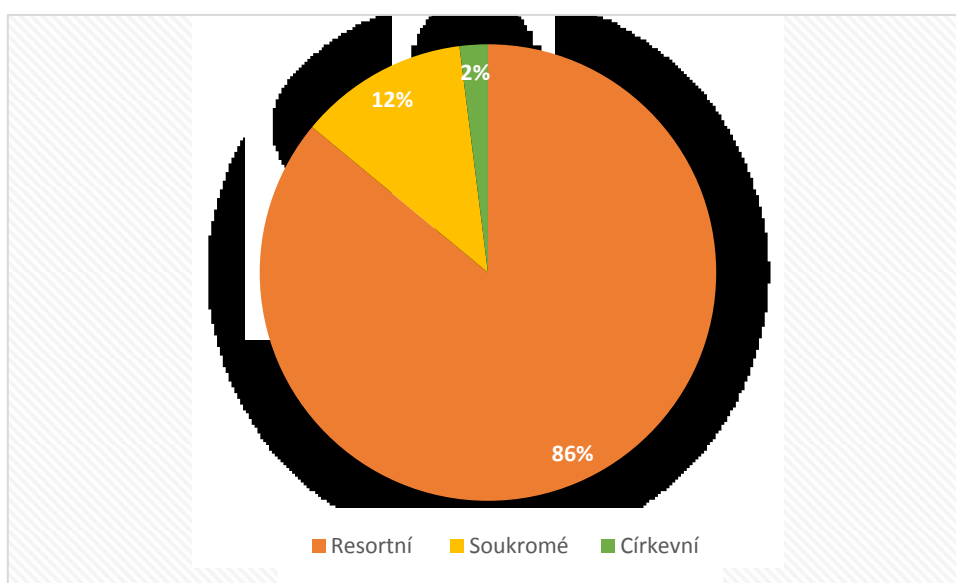
2. Církevní školy

- jsou zřizovány registrovanou církví nebo náboženskou společností
- většinou jsou bezplatné stejně jako resortní školy, ale církve má nárok na určení školného [7]

3. Soukromé školy

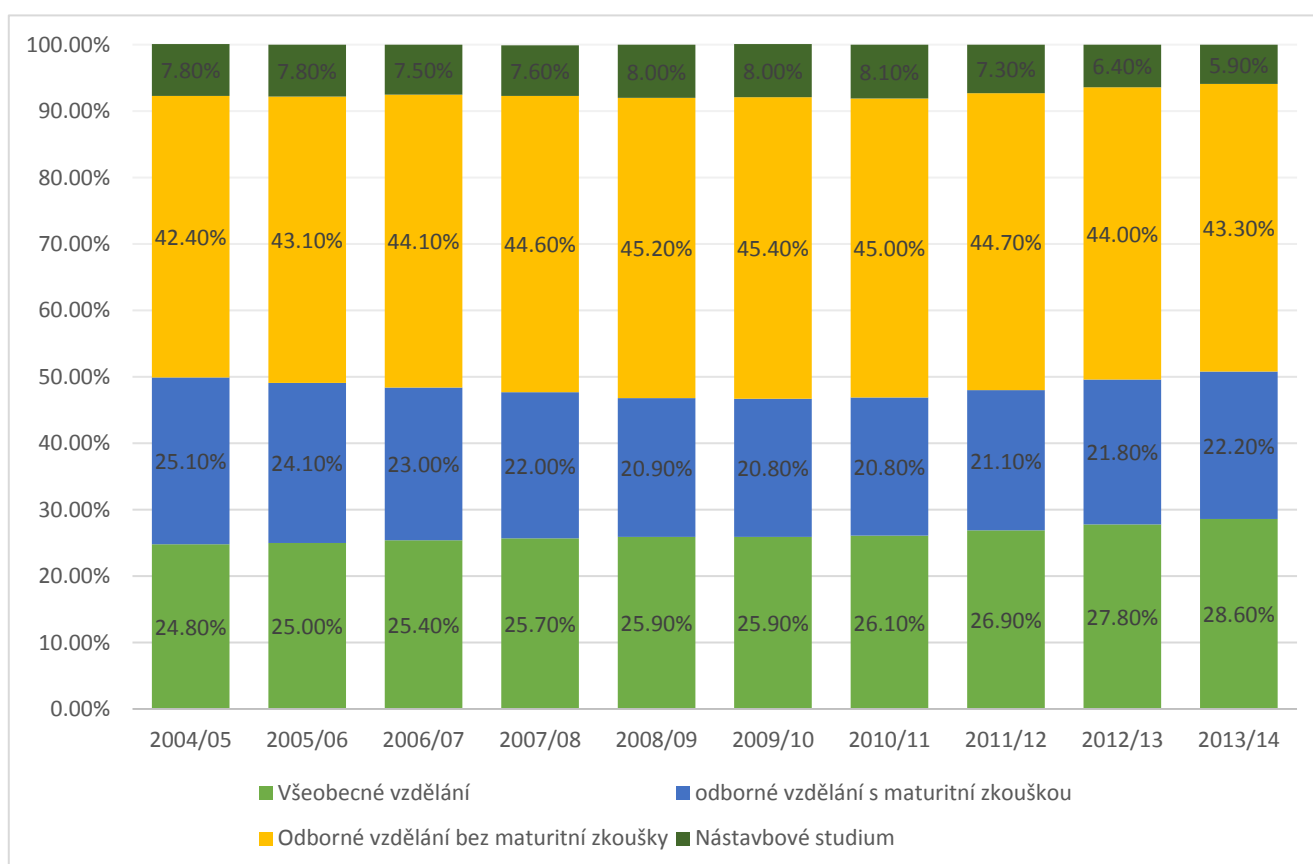
- jsou zřizovány právnickou nebo fyzickou osobou
- dostávají dotace od MŠMT na provoz školy, dotace se nevztahuje na péči o majetek
- na těchto školách se platí školné [7]

*Jaká proporce žáků studuje na soukromých, církevních a resortních SŠ?
(statistika z roku 2013/2014)*

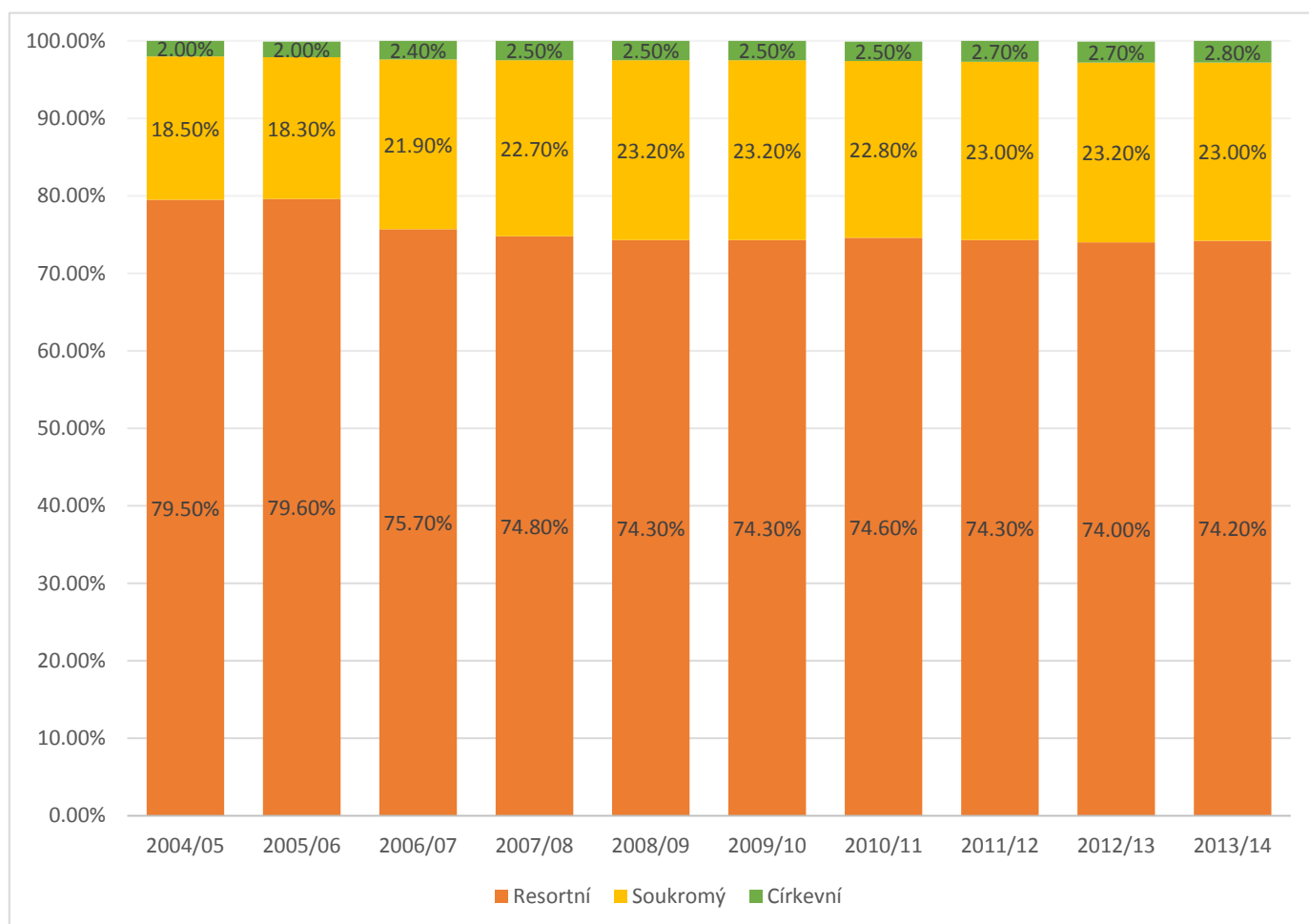
V České republice naprostá většina studentů středních škol dává přednost školám resortním, protože jsou nejlépe dostupné. [2]

Procentuální zastoupení žáků na středních školách v rozmezí 10 let:

V roce 2004/05 je procentuální zastoupení všeobecného vzdělání a odborného vzdělání s maturitní zkouškou téměř stejné, ale během 10 let došlo k nárůstu studentů na gymnáziích a tím pádem k poklesu studentů na SOŠ s maturitou; je to nejspíš způsobeno tím, že chtějí po střední škole pokračovat ve studiu na vysokých školách a gymnázium dokáže nejlépe připravit na přijímací řízení. Počet studujících na odborných učilištích zůstal přibližně stejný. Ale počet zájemců o nástavbové studium značně klesl. [2]

Procentuální zastoupení škol podle zřizovatele během 10 let:

Z grafu je zřejmé, že se zvýšil počet soukromých středních škol. Největší rozdíl je mezi školním rokem 2005/06 a 2006/07.

Použité zdroje:

- [1] *Peníze.cz* [online] [cit. 2014-11-25]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/15790-druhy-strednich-skol>
- [2] *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – ročenky školství* [online] [cit. 2014-11-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/vyvojova-rocenka-skolstvi-2003-04-2013-14>
- [3] *Český statistický úřad – vzdělání* [online] [cit. 2014-11-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/gender_vzdelani
- [4] *Český statistický úřad – gender* [online] [cit. 2014-11-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/gender_uvod
- [5] *Gendrová studie* [pdf] [online] [cit. 2014-11-25]. Dostupné z: <http://www.genderstudies.cz/download/vzdelavani.pdf>
- [6] *Dívky na gymnáziích ubývají, zprávy i-dnes* [online] [cit. 2014-11-25]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/divek-na-gymnaziich-ubylo-scio-testy-vice-vyhovuji-chlapcum-prc-/domaci.aspx?c=A100914_1449620_domaci_jw
- [7] *Střední průmyslová škola Otrokovice* [online] [cit. 2014-11-25]. Dostupné z: <http://www.zkola.cz/rodice/vybirameskolu/soukrome-cirkevni-skoly/Stranky/Legislativa-a-financov%C3%A1n%C3%AD-soukrom%C3%BDch-%C5%A1kol.aspx>